

UCHWAŁA NR/...../2020
RADY MIASTA STAROGARD GDAŃSKI
z dnia grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2021 - 2023

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6a, art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r., poz. 713) oraz art. 176 pkt 1, art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 r., poz. 821), uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Program Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2021 - 2023, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.
- § 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Starogard Gdański.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Starogard Gdański

Anna Benert

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821) nakłada na gminy od dnia 1 stycznia 2012 r. obowiązek w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi, które pozbawione są prawidłowo funkcjonującej władzy rodzicielskiej.

Art. 176 pkt. 1 wymienionej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

Do projektu uchwały wpłynęły/nie wpłynęły żadne uwagi.

Załącznik
do uchwały nr
z dnia

Program Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2021-2023

Wstęp

Priorytetem starogardzkiej polityki społecznej jest dobro rodziny postrzegane jako zapewnienie możliwości wsparcia rodziny we wszystkich wymiarach jej społecznego funkcjonowania. W zgodzie z tą wartością priorytetem jest zabezpieczanie kompleksowych form pomocy rodzinie w środowisku, a tam gdzie nie jest to możliwe – dowartościowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem, przy jednoczesnym zmniejszaniu liczby dzieci w systemie pomocy instytucjonalnej. Funkcjonujący system wsparcia rodzin opiera się na intensywnych działaniach profilaktycznych w środowisku a także stwarzaniu dzieciom warunków opieki i wychowania maksymalnie zbliżonych do naturalnych, wszędzie tam, gdzie nie udało się uniknąć sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wyzwania, jakie stawia sobie samorząd w zakresie polityki rodzinnej to ciągle specjalizowanie wsparcia w różnych jego wymiarach oraz przyjęcie horyzontalnej zasady ponadsektorowej współpracy pomiędzy podmiotami wspierającymi dziecko i rodzinę, zapewniającą uspołnioną wizję systemowych działań na rzecz rodzin nie wypełniających prawidłowo swojej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Wejście w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umocniło istniejące i wprowadziło nowe rozwiązania systemowe w pracy z rodziną przeżywającą trudności, zarówno tą naturalną, jak i zastępczą. Wspecjalizowano i poszerzono ofertę wsparcia świadczonego na rzecz rodzin, dostosowano struktury organizacyjne i zapewniono odpowiednie standardy realizowanych usług. Opracowany dokument wpisuje się jednocześnie w zapisy przedmiotowej ustawy, nakładające na gminy obowiązek przygotowania trzyletnich programów wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. W poprzedzającym okresie programowania, kierunki działań i cele strategiczne wskazane zostały w Programie wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2016 - 2018 przyjętym przez Radę Miasta Starogard Gdański Uchwałą Nr XXV/233/2016 z dnia 27 kwietnia 2016 r. Program Wsparcia Rodziny na lata 2021-2023 wyznacza kierunki działań do realizacji w trzyletniej perspektywie programowej.

Obok ustawy, Program wpisuje się także w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Starogard Gdański na lata 2017-2025 w zakresie programowania

działań w kluczowych obszarach wsparcia społecznego.

Niniejszy dokument w pierwszej części prezentuje diagnozę istniejącego systemu wsparcia, uwzględniającą zarówno funkcjonujące na terenie miasta rozwiązania, współpracujące w tym obszarze podmioty, a także ukazuje dane, obrazujące istniejące kierunki zmian i zachodzące procesy. Podsumowanie części diagnostycznej stanowi analiza SWOT, wskazująca mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia związane z funkcjonowaniem systemu. Druga, strategiczna część Programu, wyznacza priorytety i cele do realizacji, wskazuje przebieg procesu monitorowania i ewaluacji Programu oraz źródła finansowania.

I. Diagnoza

1. Sytuacja demograficzna

Gmina Miejska Starogard Gdański liczy 47.776 mieszkańców (stan na 31.12.2019 według danych Głównego Urzędu Statystycznego). Na przestrzeni lat 2017-2019 możemy zauważyć stopniowy spadek liczby ludności. W porównaniu do 2017 roku liczba mieszkańców spadła o 0,59%.

W 2019 roku na terenie gminy zamieszkiwało 5.279 osób wieku do 19 roku życia, 26.353 osoby w wieku produkcyjnym i 16.144 osoby w wieku poprodukcyjnym.

Model polskiej rodziny ulega przemianom. Według danych GUS utrzymuje się niska dzietność rodzin (por. 2018 rok – 388,2 VS. 2019 rok – 375,0), młodzi ludzie coraz później decydują się na zawarcie związku małżeńskiego, coraz częściej związki mają charakter nieformalny (por. 2018 – 192,4 zawartych małżeństw, 2019 – 183,4). Notuje się również znaczący spadek poziomu przyrostu naturalnego z poziomu minus 26,0 w 2018 roku do minus 34,8 w roku 2019.

2. Analiza sytuacji dziecka i rodziny

Wprowadzenie rozwiązań w polityce prorodzinnej takich jak program rządowy Rodzina 500 Plus, ulga podatkowa na dzieci, urlop rodzicielski, Karta Dużej Rodziny, czy rozwiązania pozwalające na godzenie życia zawodowego i rodzinnego (tj. elastyczny czas pracy), mają na celu zachęcenie rodziców do podjęcia decyzji o powiększaniu rodziny. Rozwiązania przyjęte z poziomu krajowej polityki prorodzinnej nadają kierunki zmian i podkreślają znaczenie budowania przyjaznych warunków dla rozwoju polskich rodzin.

Sytuacja rodzin uwarunkowana jest nie tylko zmianami demograficznymi.

Pozytywnym procesom zmian społecznych, ekonomicznych czy kulturowych towarzyszą nieodłączne zagrożenia. Bezrobocie, a co za tym idzie ubóstwo, trudności opiekuńczo-wychowawcze, przemoc czy uzależnienia to problemy, z którymi rodzina sama nie jest w stanie sobie poradzić.

Miejsce, do którego mogą zgłosić się rodziny przeżywające trudności jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim. Analiza statystyk systemu pomocy społecznej ukazuje skalę oraz problemy, z jakimi borykają się starogardzkie rodziny.

Zgodnie z danymi MOPS za 2019 rok, w Starogardzie Gdańskim pomocą objęte było 1.216 rodzin. Pomimo trudności z jakimi borykają się rodziny, dostrzegalna jest na przestrzeni lat, tendencja spadku liczby rodzin, które zostają objęte wsparciem MOPS (por. 2017 rok – 1.495 rodzin). Wynika to w znacznej mierze z efektywnego systemu wsparcia, który oferuje każdej rodzinie pomoc adekwatną do stwierdzonych potrzeb, przy jednoczesnym budowaniu zasobów do stopniowego jej usamodzielnienia.

W 2019 roku z pomocy społecznej korzystało 2678 osób – w porównaniu do 2017 roku liczba ta zmniejszyła się o 687 osób. Z pomocy społecznej w postaci świadczeń pieniężnych w 2019 roku skorzystało 827 osób, natomiast w postaci świadczeń niepieniężnych 578 osób. Spośród korzystających z pomocy społecznej, zauważyć można spadek liczby osób w przypadku świadczeń niepieniężnych i pieniężnych.

W 2019 roku najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej były kolejno: ubóstwo (668 rodzin), niepełnosprawność (505 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (340 rodziny), bezrobocie (312 rodzin) oraz alkoholizm (156 rodzin).

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w 2019 r. wynosiła 1.489 rodzin – to o 93 rodziny mniej niż w 2018 r. oraz o 49 mniej niż 2017 r.

Rodziny z terenu miasta Starogard Gdański korzystają również z rządowego programu „Rodzina 500+”. W 2017 roku MOPS wydał 4.301 decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego, w 2018 roku – 4.178, natomiast w 2019 roku – 5.860. W porównaniu do 2017 roku zauważalny jest wzrost rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła w 2019 roku 40.150.339 zł – w stosunku do 2017 roku kwota ta wzrosła o 8.586.845 zł.

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku 2019 w ramach omawianych świadczeń wydano 724 decyzje na łączną kwotę 3.114.190 zł. Liczba świadczeniobiorców na przestrzeni ostatnich lat spada.

Rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych były objęte wsparciem asystent rodzin. MOPS zatrudniał w tym celu w 2019 r. 6 asystentów, którzy pracowali z 63 rodzinami, w których wychowywało się 192 dzieci. Dla porównania w 2018 r. MOPS zatrudniał

7 asystentów, którzy pracowali z 62 rodzinami, w których wychowywało się 183 dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 22.718 zł. Możemy zauważyć, że kwota przekazana na pobyt dziecka w pieczy zastępczej w porównaniu do 2016 roku uległa zmniejszeniu o 6607 zł.

W Starogardzie Gdańskim obserwuje się stały trend w kierunku zwiększania się liczby dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które Gmina ponosiła opłatę:

- 1) w 2019 r. - 165 dzieci, z pieczy odeszło 14 dzieci, umieszczonych zostało 21 dzieci,
- 2) w 2018 r. - 148 dzieci, z pieczy odeszło 4 dzieci, umieszczonych zostało 32 dzieci,
- 3) w 2017 r. - 133 dzieci, z pieczy odeszło 14 dzieci, umieszczonych zostało 28 dzieci.

Koszty pieczy zastępczej w 2019 r. - 880.950,76 zł, w 2018 r. - 753.801,06 zł, natomiast w 2017 r. - 559.304,96 zł.

Ośrodki Wsparcia Dziennego działające w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim i dysponują 75 miejscami, z których w 2019 r. skorzystały 83 osoby.

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W 2019 r. Ośrodek pokrywał koszt pobytu 52 osobom przebywającym w DPS na kwotę 1.364.193 zł.

13 kwietnia w Starogardzie Gdańskim otwarto Społeczne Centrum Wsparcia Rodzin. Projekt skierowany jest do mieszkańców obszaru rewitalizowanego. W Centrum kompleksową pomoc otrzymują rodziny z obszaru objętego rewitalizacją, które mają problemy opiekuńczo – wychowawcze lub nie radzą sobie z uzależnieniami czy przemocą domową, zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Jest to placówka wsparcia dziennego, w której odbywają się zajęcia opiekuńcze, specjalistyczne i tzw. praca podwórkowa. Dzieci i młodzież mogą uczęszczać do świetlicy socjoterapeutycznej, która otwarta jest 5-6 dni w tygodniu przez 4-5 godzin dziennie po południu i wieczorem oraz w soboty. Każdego roku z doradztwa skorzysta 50 osób. Projekt realizowany jest w okresie od 1 kwietnia 2019 roku do 31 marca 2022 roku.

Ważnym elementem uzupełniającym system wspierania rodzin jest dożywianie dzieci.

W 2019 r. poprzez realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomocy udzielono za 579.875 zł, w tym środki samorządowe wynosiły 259.263 zł.

Gmina Miejska Starogard Gdański korzysta z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W 2019 r. z programu skorzystały 494 osoby.

Rodziny z dziećmi mają możliwość korzystania z Karty Dużej Rodzinny, umożliwiającej korzystanie ze specjalnych zniżek (do końca 2019 roku wydano 1.853 karty) dla rodzin wielodzietnych. W ramach wspierania działań międzypokoleniowych program został uzupełniony również o kartę seniora, która ma zwiększać możliwości wspólnego spędzania czasu przez wszystkie generacje starogardzkich rodzin.

3. Wsparcie specjalistyczne na rzecz rodzin zagrożonych i dotkniętych kryzysem

Starogard Gdański dysponuje znacznym potencjałem instytucji i placówek wsparcia dziennego, które przyczyniają się m.in. do kompensacji deficytów dzieci i młodzieży z starogardzkich rodzin. Wśród nich można wymienić Punkt Interwencji Kryzysowej, który jest prowadzony w ramach realizacji zadania publicznego zleconego przez Gminę Miejską Starogard Gdański organizacji pozarządowej wybranej w otwartym konkursie ofert – od 2016 r. jest to Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, dawniej działająca jako Fundacja Dzieci Niczyje. W ramach działalności PIK zapewnia indywidualne konsultacje psychologiczne dla osób dorosłych w kryzysie, związanym przede wszystkim z doświadczeniem przemocy, żałobą; indywidualne konsultacje dla dzieci i młodzieży doświadczającej przemocy; sesje terapeutyczne; konsultacje prawne oraz interwencyjne dyżury wyjazdowe z funkcjonariuszami KPP w Starogardzie Gdańskim, a także wsparcie profesjonalistów w sytuacjach przemocy w rodzinie - konsultacje indywidualne lub telefoniczne. Funkcjonuje również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która prowadzi pracę o charakterze diagnostyczno-terapeutycznym, udzielając bezpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży, ich rodzicom i nauczycielom. Poradnia oferuje udział w grupach edukacyjnych dla rodziców, cyklach spotkań rozwijających kompetencje językowe i komunikacyjne dzieci, czy cyklach warsztatów usprawniających percepcję słuchową dzieci. Prowadzone są także konsultacje logopedyczno-psychologiczne dla rodziców z małymi dziećmi.

Rodziny, które znalazły się w sytuacji kryzysowej mogą liczyć na działania instytucji powołanych do wspierania rodzin dotkniętych problemem przemocy. W Starogardzie Gdańskim realizowany jest od 1.01.2011 r. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejskiej Starogard Gdański uchwalony 28.10.2010 r., który wyznacza horyzontalny plan działań do realizacji w obszarze przeciwdziałania i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie. Rodziny mogą skorzystać z usług Punktu Interwencji Kryzysowej, SP ZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej. Placówki oferują szeroki wachlarz wsparcia dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie, w tym zapewniają: pomoc psychologiczną, socjalną, prawną, dyżury interwencyjne, bezpłatną psychoterapię indywidualną i rodzin, programów korekcyjno-

edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

W celu jak najskuteczniejszego współdziałania i uzupełniania się podmiotów w rozwiązywaniu problemu przemocy, funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny (ZI). Osoby doznające i stosujące przemoc obejmowane są profesjonalnym wsparciem grup roboczych. Zaangażowanie we współpracę specjalistów z różnych dziedzin pozwala na budowanie komplementarnych i wzajemnie uzupełniających się planów wsparcia na rzecz rodziny uwikłanej w problem przemocy. Do wsparcia zadań ZI, w 2013 roku wyodrębniono w strukturze MOPS Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, do którego zadań należy animowanie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Starogardzie Gdańskim, koordynowanie wszystkich procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w Starogardzie Gdańskim oraz prowadzenie działań wspierających na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

W 2019 r. wdrożono 119 procedur Niebieska Karta, w tym 35 dotyczących dzieci. Żadne dziecko nie było zabezpieczone przez pracowników socjalnych w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia z powodu przemocy w rodzinie, w 2018 r. zabezpieczonych było 6 dzieci z 3 rodzin, a w 2017 r. również 6 dzieci z 3 rodzin (w tym z jednej rodziny 2 razy). W 2018 r. wdrożono łącznie 103 Karty, natomiast w 2017 r. - 110 Kart.

Przemoc stosowana wobec seniorów, tj. osób 60+, głównie dotyczy kobiet, w 2019 r. ofiarami przemocy było 17 kobiet i 4 mężczyzn, w 2018 r. 8 kobiet i 2 mężczyzn, natomiast w 2017 r. 6 kobiet.

Innym, równie dojmującym problemem, który dotyka mieszkańców Starogardu Gdańskiego i często współwystępuje z problemem przemocy jest uzależnienie, w szczególności od alkoholu. W Starogardzie Gdańskim realizowany jest uchwalany co roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program ten przedstawia wieloletnią perspektywę działań gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Bezpłatną, profesjonalną pomoc terapeutyczną dla osób używających szkodliwie alkoholu, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych świadczy CZPiLU. Różnorodne formy działań, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień, dostosowane są do potrzeb różnych grup odbiorców, m.in.: osób uzależnionych, osób współuzależnionych, osób doświadczających przemocy, osób z syndromem DDA.

Osoby stykające się z problemem uzależnienia mogą skorzystać z bardzo bogatej miejskiej oferty grup wsparcia/samopomocowych, w tym grup dedykowanych odbiorcom ze specyficznymi potrzebami. Regularnie prowadzone są spotkania Klubu Abstynenta, a także grupy pomocowe i psychoedukacyjne, maratony terapeutyczne, świadczone przez organizacje pozarządowe, bądź podmioty prowadzące działalność gospodarczą, pozostające w nadzorze merytorycznym Gminy Miejskiej Starogard Gdański.

Do dzieci i młodzieży skierowana jest bogata oferta działań z zakresu profilaktyki w tym uzależnień. Organizacje pozarządowe organizują także wypoczynek letnio-zimowy dla dzieci i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia. Szkolne programy wychowania, których elementem składowym jest realizacja programów profilaktyki uzależnień realizowane są także przez wszystkie starogardzkie szkoły, w PSP2 działa świetlica socjoterapeutyczna, w trzech (PSP1, PSP3 i PSP8) realizowane są zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów.

4. Promowanie dobrych praktyk w obszarze wsparcia dziecka i rodziny

Szczególną formą działań o charakterze ponadsektorowym są inicjatywy promujące dobre praktyki w obszarze wsparcia dziecka i rodziny, czy podnoszące świadomość społeczną w kwestiach związanych z zagrożeniami dla jej funkcjonowania. Rok 2019 był szczególnie pod względem wydarzeń skierowanych do rodziców i dzieci, do których zaliczyć można kampanie społeczne, dedykowane konferencje, prelekcje dla rodziców, publikacje przybliżające tematykę rodziny, oraz prace nad utworzeniem platformy internetowej ułatwiającej dostęp do informacji nt. możliwości uzyskania wsparcia.

Na przestrzeni całego 2019 roku odbywały się konferencje i seminaria dedykowane rodzinom i specjalistom pracującym na rzecz rodzin – takie jak zorganizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Stowarzyszenie Można Inaczej dwudniowa konferencja dla profesjonalistów i rodziców „WySTARczy chcieć – RAZEM przeciwko krzywdzeniu” oraz konferencja dla profesjonalistów "Dziecko pokrzywdzone przestępstwem - profilaktyka, interwencja, pomoc" Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Ambasador dziecka to funkcja, która została powierzona specjalnie przygotowanemu do pełnienia tej funkcji asystentowi rodziny z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim. Funkcja ta została stworzona w 2017 r. w ramach projektu „WySTARczy chcieć – RAZEM przeciwko krzywdzeniu dziecka”. Ambasador asystuje dziecku w czynnościach związanych z weryfikacją podejrzeń dotyczących krzywdy w rodzinie podczas przesłuchań przez policję, w sądach i innych organizacjach administracji. Dzieci objęte wsparciem Ambasadora uczestniczą w różnych zajęciach, których celem jest odbudowanie w krzywdzonych wiary we własne możliwości, podniesienie samooceny i uzyskanie przez nich świadomości własnych zachowań agresywnych. Dzieci i młodzież nabywają też podstawowych umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania konfliktów.

W 2019 r. realizowane były 2 projekty socjalne, w których uczestniczyło 81 osób. Projekt „Dziecko tu i teraz – inwestycja w przyszłość”, którego głównym celem była organizacja zajęć mających na celu przedstawienie rodzicom różnych postaw wobec własnych dzieci. Celem projektu „Drogowskaz bycia odpowiedzialnym rodzicem/opiekunem małego dziecka” było wskazanie

rodzicom/opiekunom i przyszłym rodzicom prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi, spełniać oczekiwania i wprowadzać dziecko w otaczający go świat, w taki sposób aby zapewnić mu poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości.

II. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna. 2. Rozwinięta infrastruktura oświatowa. 3. Działalność placówek wsparcia. 4. Funkcjonowanie Dziennego Domu Senior+. 5. Funkcjonowanie jednostek działających w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. 6. Wrażliwość społeczna i gotowość podejmowania działalności wolontarystycznej. 7. Działalność organizacji pozarządowych. 8. Bogata oferta zajęć pozaszkolnych. 9. Realizacja zajęć o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym. 10. Karta dużej rodziny	1. Ujemny przyrost naturalny. 2. Występowanie zjawiska przemocy rówieśniczej. 3. Niska gotowość do współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. 4. Wyuczona bezradność i roszczeniowość ze strony rodzin korzystających z pomocy społecznej. 5. Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na inne instytucje. 6. Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach z dysfunkcją. 7. Koncentracja na życiu zawodowym. 8. Wysoki poziom stresu i nieumiejętność radzenia sobie z nim. 9. Dysproporcje ekonomiczne i intelektualne. 10. Trudne warunki mieszkaniowe rodzin.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój gospodarczy Gminy. 2. Wzrost liczby mieszkańców Gminy. 3. Wzrost jakości życia mieszkańców Gminy. 4. Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy. 5. Aktywizacja społeczna mieszkańców. 6. Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. 7. Wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych.	1. Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach i zaburzenie więzi rodzinnych. 2. Ryzyko zaburzeń psychicznych i zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży. 3. Ciche przyzwolenie, akceptowanie przemocy. 4. Spowolnienie gospodarcze związane z epidemią. 5. Wzrost agresji w społeczeństwie. 6. Niestabilność prawa dotyczącego polityki

8. Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodzin.	społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów.
9. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.	7. Wypalenie zawodowe kadry oświaty i pomocy społecznej działającej na rzecz rodzin.
10. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.	8. Wzrost kosztów utrzymania rodziny.
	9. Brak poczucia bezpieczeństwa.
	10. Brak dostępności specjalistów.

III. Cele i adresaci programu

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Miejskiej Starogard Gdański, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami operacyjnymi Programu są:

- 1) Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji.
- 2) Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- 3) Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.

Adresatami Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2021 – 2023 są rodziny oraz ich członkowie zamieszkujące na terenie miasta Starogard Gdański w szczególności przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest do rodziców, dzieci, opiekunów faktycznych i prawnych a także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

IV. Działania

Cel operacyjny nr 1			
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji			
L.p.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin: - objęta pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych,

			funduszu alimentacyjnego.
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin, dzieci i osób dorosłych korzystających z posiłków w programie.
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem w postaci stypendium socjalnego.
1.4	Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.
1.5	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne w ramach programu „Dobry start”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.
1.6	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień Agencja Usług Profilaktycznych „SILOE” Punkt Konsultacyjny dla Młodzieży Uzależnionej Organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających z poradnictwa. Liczba udzielonych porad.
1.7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem.

	dziećmi		
1.8	Praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba pracowników socjalnych. Liczba rodzin objętych wsparciem.
Cel operacyjny nr 2			
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze			
L.p.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
2.1	Zapewnienie usługi asystenta rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba asystentów rodziny. Liczba rodzin objętych wsparciem.
2.2	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego	Gmina Miejska Starogard Gdański	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach placówki.
2.3	Organizowanie oraz współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży	Gmina Miejska Starogard Gdański Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku.
2.4	Realizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	Instytucje kultury Ośrodek Sportu i Rekreacji Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku.
2.5	Realizacja rządowego programu „Karta Dużej Rodziny”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Ilość wydanych kart.
Cel operacyjny nr 3			
Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz rodziny			
L.p.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
3.1	Szkolenia dla członków Zespołu	Gmina Miejska	Liczba szkoleń, w

	Interdyscyplinarnego	Starogard Gdański Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	których brali udział członkowie zespołu. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
3.2	Szkolenia i superwizje dla asystentów rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba szkoleń, w których brali udział asystenci rodziny. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
3.3	Szkolenia i superwizje dla pracowników wsparcia dziennego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy wsparcia dziennego. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
3.4	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Liczba organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Liczba projektów.

V. Finansowanie programu

Zadania Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2021-2023 finansowane będą z następujących źródeł:

- 1) środki własne Gminy Miejskiej Starogard Gdański,
- 2) środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

VI. Monitoring programu

Monitoring realizacji Program Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na lata 2021-2023 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu, i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne.